

EEN HELPENDE HAND

Marcus 1, 29 – 39

Vorige week hadden we het op deze bladzijden over hoe een duivel (“*diabolos*”) ook vandaag ons leven kapot kan maken, vooral in de vorm van een verslaving. Het Evangelie van vorige week (Marcus 1, 21 – 28) vertelde hoe Jezus in de synagoge van Kafarnaüm een bezetene van zijn duivel verlost. In het Evangelie van deze week (Marcus 1, 29 – 39) lezen we het verdere verloop van die woelige dag.

Als Jezus bij het huis van Simon en Andreas aankomt, ligt daar de schoonmoeder van Simon met hoge koorts in haar bed. In die tijd was het niet ongebruikelijk dat een dergelijke ziekte tot de dood kon leiden. En hoewel het nog sabbat is, geneest Jezus deze vrouw door haar de hand te reiken. Mededogen, zo leert Hij ons doorheen het Evangelie (zie ook Marcus 2, 27), krijgt immers steeds voorrang op de wet. Het nieuws van deze twee genezingen op één dag tijd moet als een lopend vuurtje doorheen Kafarnaüm gegaan zijn, want tegen de avond hebben zowat alle inwoners zich verzameld aan het huis waar Jezus verblijft. Velen hebben zieke familieleden meegebracht, en smeken om genezing. Jezus laat Zijn hart spreken en geneest velen.

Na zo’n drukke dag zou je verwachten dat Jezus eens fijn uitslaapt. Maar nee, het Evangelie vertelt hoe Jezus al heel vroeg in de ochtend – het is zelfs nog donker – naar buiten gaat en zich afzonderd om te bidden. Als de leerlingen ontwaken, staat er weer een menigte voor de deur. Maar Jezus blijkt nergens te vinden. Na enig zoeken vinden de leerlingen Hem, en vragen dat Hij weer naar de stad gaat, omdat iedereen daar Hem wil zien. Maar Jezus stelt voor om niet weer te keren, maar integendeel verder te trekken naar een volgende bestemming, waar Hij de boodschap van de Vader zal verkondigen.

Verschillende zijden van Jezus

Een aantal aspecten van Jezus’ rondreizende bestaan komen in dit verhaal naar voren.

Eén van de zaken die het meest opvallen, is dat Hij niet enkel een man van het Woord is. Daarnaast is Hij ook niet bang om zijn handen vuil te maken, en steeds de daad bij het woord te voegen, zelfs op een sabbat. Zijn daden liggen volledig in het verlengde van Zijn woorden – wat zeker niet altijd evident is; iedereen die de actuele politiek volgt, kan dit beamen – en beide verdienen dan ook navolging. Jezus leefde zelf consequent volgens de regels die Hij anderen voorhield. Kan het dan teveel gevraagd zijn dat wij hetzelfde zouden doen?

De wonderbare verhalen die over Jezus’ daden rondgingen, wisten blijkbaar veel mensen tot de verbeelding te spreken. Iedereen wilde deze man zien en, als het even kon, door Hem geholpen worden. Met andere woorden, Jezus is er op korte tijd in geslaagd om in Kafarnaüm de status van een heuse ‘celebrity’ te verwerven. Zoals hierboven reeds verduidelijkt, is het medelijden van Jezus te groot om de noodkreet van al deze mensen niet te beantwoorden. Hij steekt Zijn hand uit naar iedereen die hulp nodig heeft, en helpt hen overeind. In het Bijbelverhaal wordt aangegeven dat het zelfs letterlijk op deze wijze verliep, als het over de genezing van Simons schoonmoeder gaat: “*Hij ging naar haar toe, nam haar hand vast, en hielp haar opstaan. Terstond had zij geen koorts meer.*”

Maar naast Zijn publieke leven, had Jezus ook behoefte aan tijd in afzondering. In tegenstelling tot wat men mogelijk zou denken, gaat het hier niet louter om wat wij tegenwoordig zouden aanduiden met moderne begrippen als *'alone time'*, *'me time'* of *'even de batterijen opladen'*. Het Evangelie is heel specifiek over wat Jezus gaat doen: hij zoekt een stille plek op om te bidden. Meer woorden wijdt het Evangelie hier niet aan, alsof dit niet belangrijk is in dit verhaal. Zo krijgen wij niet te horen hoe Jezus tot God gebeden heeft. We kunnen ons echter best voorstellen dat Zijn gebed in de lijn lag van wat Hij later in de Hof van Olijven tot de Vader zou zeggen: *"Niet zoals ik het wil, maar zoals U het wilt, zo moet geschieden"*. Bidden is immers niet alleen zelf tot God spreken, maar vooral openstaan voor, en luisteren naar wat God ons te vertellen heeft. Nadat Jezus andere, kwetsbare mensen heeft gesterkt, stelt Hij zich nu kwetsbaar op tot God, om nadien gesterkt door het gebed verder te kunnen.

Als de leerlingen Jezus eindelijk gevonden hebben, gaat Hij dan ook niet in op hun vraag om weer naar Kafarnaüm te gaan. Hoe gemakkelijk was het wellicht geweest om de vruchten van Zijn bekendheid bij deze mensen te plukken, en hier misschien zelfs profijt uit te halen. Hoeveel mensen zouden zich door zulke verleiding niet in de luren laten leggen? Maar Jezus weet wel beter. In gedachten is Hij al een stap verder dan Zijn leerlingen. Het is immers niet voor de Mensenzoon weggelegd om lang op één plek te blijven, om zich te hechten aan een gezin of aan een eigen huis, laat staan aan roem en eer. Jezus kent de missie die aan Hem is toevertrouwd, maar al te goed: de boodschap van God uitdragen, tot hulp en bevrijding van ieder die nood lijdt.

Het verhaal laat zich dus eigenlijk als volgt samenvatten. Waar Hij in het begin van de dag sterkte en beterschap biedt aan één persoon, biedt Hij op het einde van de dag sterkte en beterschap aan velen. Maar daar houdt het niet op. Want nadat Hij de volgende ochtend, door het gebed, de nodige (mentale) kracht voor zichzelf heeft gevonden, is Hij klaar om sterkte en beterschap uit te dragen aan allen.

Naar Zijn voorbeeld ...

Het Evangelie van Marcus toont Jezus als een man die Zijn daden even hard laat spreken als Zijn woorden, als iemand die zich maar al te goed bewust van Zijn verantwoordelijkheid. De noden van anderen krijgen voorrang op Zijn eigen noden en behoeften, wensen en verlangens. En als Hij door het gebed aan deze opdracht herinnerd wordt, weet Hij hier moed en kracht uit te putten om verder, onophoudelijk verder te gaan.

Maar Jezus kan niet langer iedereen met Zijn eigen handen helpen. Hij gaf ons het goede voorbeeld. De Mensenzoon, zo leert Hij ons, is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen. (Leuk weetje: het Griekse woord voor 'dienen' is *"diakonein"*, wat de stam is voor ons woord 'diaken'.) En wij, als Christenen, krijgen dezelfde uitdaging voorgeschoteld. Er zijn vele noodlijdenden onder ons. Mensen die nood hebben aan een uitgestoken hand die hen vastgrijpt en weer opricht. Mensen die bevrijd moeten worden van de lasten die hen ontmenselijken en onderdrukken, en waarvan zij zich soms zelf niet eens bewust zijn. Gebroken mensen die weer 'heel' gemaakt moeten worden, van wie zowel het lichaam als de ziel genezing nodig hebben.

Het is goed dat wij op zondag naar de kerk komen om ons geloof te belijden. Maar zijn wij ook bereid om Jezus' engagement na te volgen, en de daad consequent bij het woord te voegen? Om niet weg te kijken van de nood van anderen, maar om hen de hand te reiken en weer overeind

te helpen? Om niet tevreden te zijn met wat we al bereikt hebben, en tegen onszelf te zeggen: “Zo, nu heb ik wel een momentje voor mezelf verdiend” – maar om steeds vooruit te kijken, naar de volgende stap die je moet zetten, en op zoek te gaan naar de volgende mens die je kunt helpen?

Robert Michel